

Số: 60/2014/CV-VASEP

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 31 tháng 3 năm 2014

V/v ý kiến về quy tắc xuất xứ và mở cửa thị trường đối với mặt hàng thủy sản trong khuôn khổ đàm phán một số Hiệp định FTA

Kính gửi: Cục Xuất nhập khẩu – Bộ Công Thương

Phúc công văn số 18/XNK-XXHH ngày 19/3/2014 của Cục Xuất nhập khẩu – Bộ Công Thương v/v “Góp ý kiến về quy tắc xuất xứ và mở cửa thị trường đối với mặt hàng thủy sản trong khuôn khổ đàm phán một số Hiệp định FTA”, Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) xin có ý kiến như sau:

1. Về đàm phán yêu cầu các nước đối tác mở thị trường

(i) Hiện nay thủy sản Việt Nam đã được xuất khẩu tới 173 quốc gia và vùng lãnh thổ, trong đó thị trường Mỹ, EU và Nhật bản là 3 thị trường lớn nhất, lần lượt chiếm 22,6%, 17,6% và 17,1% thị phần xuất khẩu. Mặt hàng có thể mạnh xuất khẩu đến một số thị trường lớn trong khoảng thời gian hiện tại và ta chưa có FTA theo đề nghị của Cục như sau:

- Nhật Bản: **Tôm** (650-750 triệu \$/năm, chiếm hơn 60% tổng KNXK sang Nhật Bản), **nhuyễn thể chân đầu/mực, bạch tuộc** (110-130 triệu \$/năm, chiếm 10-14%), **cá Ngừ các loại**, đặc biệt là cá ngừ tươi mã HS03 (tổng 40-50 triệu \$/năm, chiếm 3,5-5%), **chả cá & surimi** (25-35 triệu \$/năm, chiếm 2,2-3%).

- Hoa kỳ: **Tôm** (830-850 triệu \$/năm, chiếm trên 55% tổng KNXK sang Mỹ), **cá Tra** (380-430 triệu \$/năm, chiếm 25-30%), **cá Ngừ**, cá đóng hộp (16) và tươi/đông lạnh (03) (185-200 triệu \$/năm, chiếm 12-15%), **Cua-ghe** (52-60 triệu \$/năm, chiếm 3,5-4%).

- EU: **Tôm** (410-450 triệu \$/năm, chiếm 35-40% tổng KNXK sang EU), **cá Tra** (385-410 triệu \$/năm, chiếm 32-35%), **cá Ngừ** (140-180 triệu \$/năm, chiếm 11,5-15%), **Mực/bạch tuộc** (75-90 triệu \$/năm, chiếm 6-9%).

- Mexico: chủ yếu là **cá Tra** (95-110 triệu \$/năm, chiếm trên 90% tổng KNXK).

- Nga: **cá Tra** (45-60 triệu \$/năm, chiếm 42-50%), **Mực/bạch tuộc** (9-15 triệu \$/năm, chiếm 8,5-13%), **chả cá/surimi** (5-7 triệu \$/năm, chiếm 5-7%) và **cá Ngừ 03** (3-4 triệu \$/năm, chiếm 3-4%).

(ii) Trong các thị trường Việt Nam đang đàm phán FTA như Hoa Kỳ, EU, Canada, Peru, Mexico thì đây đều là những thị trường có xu hướng tự do hóa thị trường tương đối cao và sản phẩm thủy sản Việt Nam đã có mặt tại đây. Khối Liên minh hải quan thì việc xuất khẩu còn nhiều khó khăn do phía bạn còn hạn chế số lượng công ty được phép xuất khẩu. Vì vậy, các thị trường có tiềm năng tăng trưởng XK trong tương lai gồm: liên minh hải quan, Hoa kỳ, EU và Nhật Bản.

2. Về quy tắc xuất xứ đối với mặt hàng thủy sản

(i) Trong đàm phán EU:

Hiện nay, và có thể ít nhất trong 5 năm tới, Việt Nam đang phải nhập: (i) trứng cá tầm, cá hồi về ương nở con giống, (ii) tôm Bó Mẹ về rôi cho sinh sản, ương giống tại Việt Nam. Nếu EU dự kiến có quy định xuất xứ thuần túy thì sẽ gây khó khăn rất lớn cho việc xuất khẩu thủy sản của ta, đặc biệt là mặt hàng tôm - chiếm tỷ trọng lớn nhất với hơn 3 tỷ USD/năm.

Hiệp hội xin đề xuất nội dung khi đàm phán FTA với EU nên đề: con giống được nhập khẩu từ nước ngoài, còn ấp/nở giống & nuôi trồng tại Việt Nam (bỏ điều kiện Born, chỉ nên điều kiện Raise).

(ii) Trong đàm phán TPP:

Về quy tắc xuất xứ cá ngừ: hiện nay Việt Nam đang thiếu hụt nguyên liệu cá ngừ các loại để chế biến xuất khẩu. Lượng nhập khẩu hàng năm là khá lớn, chiếm tỷ trọng 40-50% lượng nguyên liệu cần thiết cho CBXK. Vì một mặt Việt Nam có năng lực và điều kiện tốt để chế biến các sản phẩm cá ngừ cho thị trường thế giới, đồng thời cá ngừ lại là loài di cư phải có đội tàu hiện đại chuyên nghiệp mới có được sản lượng đủ lớn cho nhu cầu CBXK.

Hiệp hội đề nghị Việt Nam phối hợp cùng với Singapore để áp dụng quy tắc linh hoạt hàm lượng giá trị khu vực (RVC) 40% như Singapore để sử dụng nguồn cá ngừ nhập khẩu ngoài TPP.

Trên đây là một số ý kiến của Hiệp hội về những điểm cần hỗ trợ cho ngành thủy sản khi tiến hành đàm phán TPP và FTA với các nước.

Trân trọng cảm ơn.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ tịch & các Phó CT HH;
- VPĐD HH tại Hà Nội.
- Lưu VPHH;

TUQ. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ
XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM
TỔNG THỦY KÝ HIỆP HỘI

Trương Đình Hòa